

Çərşənbə, 21 may 1919-cu il, nömrə 185

AZƏRBAYCAN

Gündəlik siyasi, ictimai, ədəbi, iqtisadi türk qəzetəsidir

İkinci sənəyi-dəvamiyyəsi. Çaharşənbə, 20 şabanül-müəzzəm sənə 1337. 21 mayıs 1919 sənə.

Türk və İslamla müfid məqalələrə səhifələrimiz açıqdır. Dərc olunmayan övraq iadə edilməz. Dərc edilən məqalətin mükafatını idarə təyin edir. Məhəllilərdə: Bakı, Vorontsovski və Qubernski küçələrində 4 nömrəli evdə “Azərbaycan” idarəsi. Telefon nömrə 39-60. Tək nüsxəsi 1 manat 50 qəpik.

Abunə şəraiti: Bakı üçün 1 aylığı 30 rubla, 2 aylığı 35 rubla, 3 aylığı 50 rubla. Qeyri şəhərlər üçün 1 aylığı 25 rubla, 2 aylığı 45 rubla, 3 aylığı 60 rubla. Elan fiati: birinci səhifədə sətiri 4 rubla, axırınca səhifədə sətiri 3 rubla, itən şeylər və yer axtaranlar üçün 2 rubla.

MƏŞİXƏTİ-İSLAMİYYƏ TƏRƏFİNDƏN MÜSƏLMANLARA ƏXZİ-ƏSGƏRƏ DAİR MOİZƏDİR

“İnfiru xifafən və cahidu bi-əmvaliküm və ənfusikum fi səbilillahiz-zəlümüm xeyrün laküm in küntüm ta'ləmu-na.”

“Tövbə” surəsi 41-ci ayə.

Tərcüməsi:

“Ey əhli-iman! Cavan, qoca, fəqir, dövlətəmdə, sağlam, xəstə, silahlı, silahsız, evli, əvsiz... Haminiz çıxın da İslamın yolunda dinin (vətənin) mühafizəsi üçün mücahidə edin. Bu hal üzrə dini (vətəni) mühafizə etmək ağır bilərsəniz, sizin üçün, durmaqdan xeyirlidir.”

Bu ayəyi-kərimədə “xifafən” və “si-qalən” kəlmələri bu mövqedə öylə müd-hiş bir mənə ifadə edirlər ki, bunların müvafiqiyyəti və qəbulu, bir kəlmə gətirilərsə, o mənəni ifadə etməyə qəbil deyildir. Bu cəhətdə, müfəssilən bunların etiva etdiyi məna-yi-cəlilən [böyük mənanı] təyin etmək xüsusilə böyük müşkülətə düşüblər. Bəziləri “cavan, qoca” deyər təfsir edirlər, bəziləri “fəqir, dövlətəmdə” deyər, bəziləri də “atlı və piyada” ilə, bir qismi

“Hübbül-vətən minəl-iman.” Yəni vətəni sevmək imandandır, imandan bir cüzdür [bir hissədir].

Ey camaatı-islam! Fəqət vətənə mə-həbbət etmək ağızdan “vətənim se-

İkinci sənə dəvamiyyəsi

İŞTİRAKÇILAR

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
33	34	35	36
37	38	39	40
41	42	43	44
45	46	47	48
49	50	51	52
53	54	55	56
57	58	59	60
61	62	63	64
65	66	67	68
69	70	71	72
73	74	75	76
77	78	79	80
81	82	83	84
85	86	87	88
89	90	91	92
93	94	95	96
97	98	99	100

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi... Qəzetin idarəsi, ictimai, iqtisadi, ədəbi, siyasi...

“Azərbaycan” qəzetinin 185-ci nömrəsinin 1-ci sahifəsi

virəm” deməklə olmaz. Quru-quruya “vətənə məhəbbətim var” deməklə hübbi-vətən olduğu təsdiq olunmaz. Çünki məlum olduğu üzrə iman “lisanla iqrar [etiraf] və qəlblə təsdiq”dən ibarətdir. Binaənileyh [ona görə], qəlbində iman olmayan kimsənin lisanən [diliylə] kəlmeyi-şəhadət gətirməsində əhəmiyyət yoxdur. Madam ki, Rəsuli-əkrəm əleyhissəlavət vəssəlam vətənə məhəbbəti də imandan cüz qılır, öylə halda vətəni sevmək yalnız lisanən və “vətənimə və məmləkətimə məhəbbətim var” deməklə olmaz. Bəlkə, qəlbən vətənə qarşı məhəbbət bəsləmək, vətən hissini qəlbinin ən dərin guşəsində mühafizə və bu surətlə vətəni hər növ təərrüzdən [təcavüzdən] himayə etmək, hər nə surətlə olursa-olsun, quldurların və zalımların təcavüzlərinə meydan verməmək və bunun üçün hər növ müdafiə tədarükləri hazırlamaq lazım gəlir.

Müsəlman qardaşlar! Bizim üçün imandan daha əziz, imandan daha böyük, ondan daha qiymətli bir şey varmı? Zənn edirəm “var!” deyəcək bir müsəlman təsəvvür olunmaz. Çünki, həqiqətən, müsəlman olan kimsə dünyada ancaq dini, irzi, namusu üçün yaşar, onun yolunda hər növ fədakarlığı, ölümü gözüne alar, dininə, irzinə, namusuna bir tük qədər ləkə gəlməmək üçün həyatı-şəxsiyyətini, öz övladlarını, qiymətli mallarını fəda edər də, yenə qəlbə şad və məsrur [sevincli] olar. Buna binaən [buna əsasən], vətənə məhəbbət etmək dəxi bu nisbətdə olmaq lazımdır. Çünki Cənnabi-Peyğəmbər vətəni o qədər təqdis etmişlər [müqəddəsləşdirmişlər] ki, “Vətənə məhəbbət etmək imandan cüzdür” demişlər. Vətənə məhəbbət etmək dinin

əzəm rüknü [ən böyük dirəyi, istinadgahı] olan imandan cüz olduğunu sevgili peyğəmbərimiz bizə xəbər verirsə, müsəlman olanlar, qəlbində iman qüvvəti, Allah, peyğəmbər eşqi olanlar vətəni quldurlardan, zalımlardan mühafizə etmək üçün mallarını, övladlarını, həyatlarını fəda etməkdən nə üçün çəkinirlər?!

Ey şövkətli Azərbaycan hökumətinə tabe olan müsəlmanlar! Ən qiymətli olan dinimizi, irzimizi, namusumuzu mühafizə edəcək bir şey varsa da, o da ancaq vətəndir. Vətən səlamət olarsa, hər şeydən qiymətli olan dinimiz də səlamət olar, irz və namusumuz da möhtərəm və müqəddəs qalar. Keçən mart ayının faciəsi bu mətləbə şahiddir. İslam əhlinə şayəstə olmayan [yaraşmayan] fəlakət və rəzalətləri cümləmiz gördük. Bu halda hökumət sizdən əsgər istəyir. Hökumət əsgəri nədən ötrü toplayır? Sizin balalarınızı və pərdeyisimətdə yaşayan analarınız və bacılarınızı himayə etmək üçün, məscidlərinizi və müqəddəs olan Qurani-kərimi ehtiramla saxlamaq üçün... Zənn edirəm bu mətləbin haqq olmağında bir kimsənin şübhəsi yox. Məəttəəssüf [təəssüf ki], əxzi-əsgərə [hərbi çağırışa] dair zəruri əmri nizamla aparmaqda sizlərdən növbənöv kəsəlet [süslük] və müsamiyə [səhlənkərlilik], xəyanət və müzayiqə [əsirgəmə, qiyməmə] zühur və bürüz etməkdədir.

Qəflət və cəhalət bəsdir! Oyanınız, ibrət götürünüz və bilin ki, Azərbaycan Hökumətinə lazım qədər əsgər verməmək dini-islami, həzrəti-Quranı ayaqlar altına alıb parça-parça etmək deməkdir. Çünki hökumətin münzəm [ni-

zamlı] əsgəri olmazsa, əhl və əyallarınız yenə də olar ki, düşmənlər əlinə əsir düşələr, məscidlərinizi topa tutalar, necə ki, keçən sənədə vaqə oldu.

Binaənileyh [ona görə], Allah eşqinə, din və vətən hörmətinə, qanun iqtizası ilə kim ki, əsgərliyə dəvət olunur, əlbəttə, müzayiqə etməsin və əlbəttə, elmən və ürfən bu barədə öz vəzifələrini doğruluqca ifa etsinlər ki, böylə neməti-üzma [böyük bir nemət] olan hökumət əlimizdən getməyib, şan və şərəflə yaşamağa qabiliyyətimiz və imkanımız olsun. Amin!

*Şeyxülislam
Molla Ağa Ağaalizadə*

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Bolşevik məlumatı

Daşkənd - Əfqanıstanda vaqə olan inqilab xüsusunda verdiyimiz məlumata əlavə olaraq, Buxara vasitəsilə rəsmən bildirilir ki... (Burada cümlə buraxılmışdır.) Qətl edilmiş əmirin qardaşı yeni əmir Nəsrulla xan Hindistana qaçmışdır. Onun müridləri təqib edilirlər. Buxara sərhədində Süvari-Şərif denilən yerdə yeni əmiri qəbul etməyən qoşun hissəsindən yüz nəfər həbs edilmişdir. Bunların həbsi müsadimə [toqquşma] ilə nəticələnmişdir. Yeni əmir Əmanulla xan bir fərman sadir edərək [fərman verərək], yeddi illik vergidən camaatı azad etmişdir. Orduya da əmr vermişdir ki, müharibə halında qışlalarda [kazarmalarda] hazır olsunlar. Süvari-Şərifdən qoşunlar geriye çağırılaraq, əvəzinə yenisi

göndərilmişdir. Süvari-Şərif valisi həbs edilərək qaraqol altında Kabilə göndərilmişdir. Onun bütün əmlakı müsadirə edilmişdir.

“Məğlublar İttifaqı”

Bu axır vaxt Almaniyada məğlub dövlətlər, yəni Rusiya, Almaniya və Avstriyanın bir hissəsi “Məğlublar İttifaqı” amalı müvəffəqiyyətli bir hal kəsb etmişdir [qazanmışdır]. Bu yolda böyük təşviqat yapılmışdır. Bundan əlavə, Almaniya öz məmurları vasitəsilə Almaniyada könüllü əsirlərdən ibarət rus ordusu vücuda gətirilməsinə böyük müavinət göstərməkdədir. Bu işdə Kiyevdən gələn zabitlər də iştirak edirlər. Bu işin başında alman mühibbi [alman dostu, almanları sevən] rus komitəsi sabiq Duma üzvü Deryuqin və Tuqan-Baranovski dayanmışdır. Tuqan-Baranovski Pskov quberniyasında general Keylerin Şimal ordusunu təşkil edirdi. Təzə təşkil edilən ordu “Şimali Könüllü ordu” adındadır. Ordunu təşkil edənlər general Yudeniy ordusu səflərinə qarışacaqlarına ümidvardırlar.

Alman nümayəndələrinin əzimi

Mayın 15-də Liondan xəbər verirlər ki, iki nəfər alman nümayəndəsi təlimat almaqdan ötrü Berlinə əzimet etmişlərdir [getmişlər].

SÜLH ƏTRAFINDA

Türklərə və bolqarlara sülh şəraiti verildikdə, Amerika heyəti isbatı-vücut [iştirak] edəcəkdir. Fəqət zənn edilməyir

ki, bu müahidə [saziş] müzakirətində Amerika nümayəndələri iştirak etsinlər. Zira Amerika bu dövlətlərə müharibə elan etməmişdir. Böyləliklə, amerikalıların konfransda iştirak etmələri yalnız nemes və Avstriya müahidələri xüsusunda idi. Nemeslərə verildiyi kimi, avstriyalılara 15 gün möhlət verilməyəcəkdir. Yalnız bir həftə, ya on gün möhlət veriləcəkdir. Çünki Avstriyaya veriləcək müahidə müxtəasdır. Böyləliklə, Avstriya ilə Almaniya bir vaxtda Müttəfiqlərə cavab verməlidirlər. Rəisi-cümhur Vilson türk və Bolqariya müahidələri müzakirəsinədək Parisdə qalmayacaqdır. Fəqət ümumiyyətlə müahidələrin məzmununa vaqif olacaqdır. Bu müahidələrin müzakirəsi Yunanıstan üçün çox əhəmiyyətlidir. Hələlik nemeslərlə şifahi danışmaq davam edir. Müttəfiqlər komitəsinin bəyannaməsi hər iki tərəfin mütəxəssislərinin iclasında baxılacaqdır. Deyirlər ki, bu barədə heç bir müzakirə olmayacaqdır. Ancaq müfəssəl izahat veriləcəkdir. Müttəfiqlərin nemeslərlə olan müahidəsi bir çox mühüm məsələləri həll edir. Bununla bərabər, bəzi məsələlər Cəmiyyəti-Əqvamda [Millətlər Cəmiyyətində] həll ediləcəkdir.

Paris - Fransa Ticarət Nəzarətində mayın 12-də mühüm bir iclas olmuşdur. Almanlar sülh əhdnaməsini [müqaviləsini] imza etməyəcəkləri təqdirdə, nasıl iqtisadi təzyiqtəda bulunmaq məsələsi müzakirə edilmişdir. İclasda qərar qoyulmuşdur ki, bu kimi hal üz verərsə, yəni Almaniya müahidəni imza etməzsə, şiddətli abluka vəz edilsin [blokada tətbiq edilsin]. Bu qərar Dördlər Şurasına veril-

cəkdir ki, icab etdiyi [lazım gəldiyi] zaman vücuda gətirilsin.

İspaniya iskalələrində [limanlarında] olan alman təhtəlbəhrlərinin [suallı gəmilərinin] Müttəfiqlərə təslim edilməsi işlərini İspaniya Hökuməti öz öhdəsinə götürmüşdür.

Şeydeman Almaniya Milli Məclisində sülh müahidəsinə dair bir nitq irad etmişdir. Mümaileyh [adı çəkilən şəxs], müahidəni tənqid etmişsə də, müahidənin imza edilib-edilməyəcəyindən danışmamışdır. Bu hal Məclis üzvlərini məmnun etməmişdir.

Türkiyə və sülh

İstanbulda çıxan “Axşam” qəzetəsinə:

Avropadan son gələn haizi-əhəmiyyət zəvat ilə [önəmli şəxslərlə] İstanbuldakı əcnəbi məhafilində [dairələrində], bilxassə son 10-15 gündən bəri haqqımızda cərəyan etməkdə olan müzakirənin almış olduğu şəkilin fəvqəladə mövcubi-qənaət və məmnuniyyət [qənaətəbəxş və məmnunedici] olduğu izhar ediləcəkdir. Gərək Anadolu şərq, gərək Rum əqəliyyətlərinin [azlıqlarının] bulunduğu ərazi haqqındaki müfrit müddə-iyyat [ifrat iddialar] suya düşmüşdür. Rusiyada təşəkkül edən Ermənistanın məmləkətimizə aid vilayətlərdə yalnız təshih-hüddud [sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi] surəti ilə qismən tövsi edə biləcəyinə [genişləndiriləcəyinə] qəti olaraq hökm edilə bilər. Bu səlahi müsbət iki təsirə mədyunuz [Bu yaxşılığı iki müsbət təsirə borcuyuz]: Biri əski hərbi zehniyyətinə

millətin filhəqiqə [doğrudan da] müariz [müxalif, qarşı] və zidd olduğunun get-gedə və tamamilə təəyyüd etməsi [aşkar olması], digəri müəyyən ünsürlərin mütarikədən [atəşkəsdən] bəri göstərdikləri ifratkarənə hərəkətin əks-təsiri.

VÜKƏLA ŞURASINDA [NAZİRLƏR KABİNETİNDƏ]

- Post və Teleqraf nazirinin şimdiki əhvala görə Azərbaycana idxal ediləcək əşyanın siyahısını artırmaq haqqındaki məruzəsindən sonra qət edilmişdir [qərara alınmışdır]:

Post və Teleqraf, Maliyyə, Ticarət və Sənaye və Ərzaq nazirlərindən mürəkəb [ibarət] komisyona tapşırılsın ki, gətirilməyə mümaniat [manecilik] olan əşyanın siyahısı tərtib verilsin.

- Türlük və Məabir [Nəqliyyat və Rabitə] nazirinin Bakıda pud vergisi haqqındaki məruzəsindən sonra qət edilmişdir:

Maliyyə və iqtisadiyyə komiyonuna tapşırılsın, Azərbaycan şəhərləri üçün pud vergisi qanun layihəsi tərtib versin.

- Post və Teleqraf nazirinin Gürcüstan, Ermənistan və Mavərayi-Bəhri-Xəzərlə pul bəratını qəbul etməmək haqqındaki məruzəsindən sonra qət edilmişdir:

1) Gürcüstan və Ermənistanla pul bəratı əlaqəsi aparılsın. Fəqət məbləğ 10 min manatadək məhdud edilsin və hesab hər ayın axırında təmizlənməlidir.

2) 10 min manatdan ziyadə pul örtülü zərflərdə posta ilə göndərməlidir.

NƏZARƏTLƏRDƏ [NAZİRLİKLƏRDƏ]

- Ümuri-Xeyriyyə və Nafiə Nəzarəti [Sosial Təminat Nazirliyi] müsəlman dəriyətamına [yetimxanasına] 3000 rublənə etmiş Hüseyin Məlikova öz təşəkkürünü izhar edir.

- İrəvana, möhtac müsəlmanlara müavinət üçün Ədliyyə naziri müavini [Teymur bəy] Makinski sədarəti ilə əzimat etmiş [yola düşmüş] heyət Tiflis Dövlət Bankından bir milyon manatdan qalmış 349 860 manatı ala bilməmişdir. İşbu məbləğ keçən sənədə Seym tərəfindən İrəvan qaçqınları üçün buraxılmışdı. Müsəlmanların əhvalını nəzəri-etibara alaraq heyət Ümuri-Xeyriyyə və Nafiə Nəzarətindən rica etmişdir ki, hələlik 200 000 manat buraxılsın.

- Ümuri-Xeyriyyə və Nafiə Nəzarəti Şimali nahiyə müfəttişinə müraciətən rica etmişdir ki, qaçqınlara məxsus bir çox əşyanı Daxiliyyə Nəzarəti əmri mövcubincə [əmrinə əsasən] öz ixtiyarına alsın. Əşya Şamaxı şəhərindədir.

- “Müsavat” firqəsi Məsai [Əmək] Nəzarətinə müraciətən məlum etmişdir ki, tətill zamanı iştirak etməmiş bir çox mədənlərin müsəlman fəhlələrinə tətill günləri məvaciblərini verməkdən imtina edirmişlər. Bir çox mədənlərdə də quyuları bağlayıb fəhlələri xidmətdən əzl [kənar] edirlər. Əlavə, firqə təklif etmişdir ki, Ümuri-Xeyriyyə və Nafiə Nəzarəti Kəsbkarlar İttifaqından [Həmkarlar İttifaqından] işsizlərin siyahısını istəmişdi; lazımı gələrsə, “Müsavat” işsizlərin siyahısını verə biləcəkdir.

Ticarət Nəzarətində

Qəzetə səhifəsində bir xəbərdə Nəzarətin bütün qulluqçularının sui-hərəkətlərini təsvir etmək mümkün deyildir. Zira işbu müəssisə xidmətçiləri sui-hərəkətlərində böyük məharət göstərmişlərdir. Sübutdan ötrü iki şeyi göstəralim: sabiq Nəzarət dövründə heç bir Nəzarətdə xidmət etməyən bir nəfərə necə olubsa da, bütün körpülərdəki anbarları təftiş etmək üçün rəsmi təsdiqnamə verilməmişdir.

Bir də gerbovu marka əvəzində Nəzarət möhürü ilə möhürlənmiş xırda kağızlar satılmaqda imiş. Böylə əldə qayırmış markalar Nəzarətlərə gələn kağızlara vurulmaqla bərabər, başqa yerlərdə də satılmaqda imiş. Bu vaxtadək nə qədər satılmışsa məlum olmadığından, mədaxilin miqdarı və nə yerə getdiyi də məlum olmayacaqdır.

Ağa Əminov ilə onun müavini Yusifəli Əliyevin üzərinə böyük bir iş düşmüşdür. Fəqət bu iki zat mətanət ibrazıyla [mətanət göstərməklə], öz fəaliyyətlərində davam edə durmuşlardır. Bunun sayəsində mənfəətli nəticələr görülməkdədir. Cavan cümhuriyyətdən ötrü sadıq zatlar vücudu lazımdır.

Ağa Əminov həzrətlərinin müştərək Ticarət və Sənaye və Ərzaq Nazirliyi vəzifəsinə şüruundan [başlamasından] sonra sabiq Nəzarətlərdə başsızlıqlar araya çıxmışdır. Birinci qədəmdə həman Nəzarətlərdəki bətalət [durğunluq, fəaliyyətsizlik] aradan çıxarılmışdır.

Bir çox kağızlar siyahı edilməyərək belə qalmışdır. Bir çox mal mübadiləsinə məxsus müqavilənamələr tapılmışdır ki, qaydasız olaraq əqd edilmiş [bağlanmış].

Bir çox müqavilənamələr də vardır ki, əqddən sonra qalmışdır. Vaxtı keçəndən sonra heç bir şey iddia edilməmişdir. Halbuki iddia ediləcək maddələr də görülməkdədir. Müqavilə miyanından [arasından] bir səğir [kiçik] adam ilə əqd edilmiş bir müqavilə, imzasız bir müqavilə və vaxtı-müəyyənsiz [tarixsiz] bir müqavilə də tapılmışdır. Bir çox müqavilələr də xəzinənin zərərinə belə əqd edilmişdir.

Bir çox zəvat [şəxslər] vəzifələrində belə xəyanət etdiklərindən, Xüsusi Təftiş Komissiyonu nəzdində məsuliyyətə cəlb etmək üçün iqdamatda bulun[ul]muşdur. İşlər hələ qurtarmamışdır. Hər günkü təftiş böylə işlərin çox olduğunu göstərir.

İSTANBULDAN SON XƏBƏRLƏR

İki gün bundan əvvəl İstanbuldan varid olmuş [gəlmiş] mötəbər bir zat ilə müsahibədə bulunduk. Müsahibimiz bizə böylə məlumat verdi:

İstanbulun vəziyyəti

İstanbulun vəziyyətini üçə bölmək olar. Biriminci dövr Müttəfiqlər qoşunlarının İstanbula ilk varid olduğu günlərdir. Türklərin halı bu zamanlar pərişan idi. Bu günlərdə rum qoşunları və ermənilər özlərini qayət fəna aparırdılar. Müttəfiqlər də bunlara heç bir söz deməyirdi. Fransız qoşunları türklərin Hərbiyyə Məktəbini tutmaq istəyirdi. Türklər səbəbini sual etdikdə, artıq sizin qoşununuz olmayacaq, ona görə də sizə məktəb də lazım deyildir, cavabını verir-

lərdi. Bu zamanlar yunanlılar (rumlar) özlərini İstanbula ağa hesab edirdilər. Hətta rumların cəsarəti bir dərəcəyə çatmışdı ki, Ayasofiya üzərinə tənənəli surətdə xaç tikmək istəyirdilər. Bunların böylə ədəbsizlikləri türkləri qızdırdı. Həman saat şəhərin hər yerinə pulemyotlar qoyuldu. Ayasofiya üzərinə yürüş ediləcəyi təqdirdə pulemyotlar, şübhəsiz, işləyəcəkdə. Bu halı görəndə rumlar bir arvad dəstəsi düzəldib, türklər arvadlara atəş açmazlar deyə bunları qabaqca göndərmək istədilər. Türklər bunun da çarəsini gördülər. Dərhal böyük çənlərdə isti su və nasoslar hazırladılar. Arvadları su ilə qovmaq istədilər.

Londondan gəlmiş olan xəbərlər bu vəziyyəti dəyişirdi. Londondan nifrət rəsmi [yarı-rəsmi] surətdə xəbər verirdi ki, İstanbul, İzmir və sair vilayətlər qəti surətdə türklərin əlində qalacaqdır. Yalnız İstanbulda Amerika kontrolu olacaqdır. Bu xəbərlər bir dərəcə vəziyyəti dəyişdi. Rumların iştahaları yatdı.

İtalyanlar, ingilislər türklərə çox kömək edirlər. İtalyanların türklərə kömək etməsi də səbəbsiz deyildir. Bu son günlərdə Parisdən ikinci bir xəbər də gəldi. İstanbul, İzmir və sair vilayətlər türklərdə qalacağı bildirildi. Bu münasibətlə general Franşe D'Esperi sultan həzrətlərini ziyarət etmək istədisə də, sultan mümai-leyhi [adı çəkilən şəxsi] qəbul etmədi.

Bosfor, Dardanel türklərin əlindədir. Son vaxtlarda oralar təhkim edilir. Yalnız buralarda ingilis kontrolu vardır.

Türklər və ermənilər

Son vaxtlarda ermənilərlə türklərin müamilələri [rəftarları] o qədər də gözəl

deyildi. Ermənilər özlərini qayət fəna aparırdılar. Ermənilərin iddiası da çox böyük idi. Lakin bunların da son günlərdə vəziyyəti dəyişmiş. Zira ermənilərin iddia etdikləri yerlərdə müsəlmanların əksəriyyət qazandıqları Konfransa da məlumdur. Ermənilərin tərəfdarı olan və erməni məsələsi ilə ziyadəsi ilə məşğul olan amerikalı Kullec Türkiyədə olan ermənilərin hesabını tutmuş və sonra Londona, Parisə gedib məlum etmişdir ki, ermənilərin iddia etdikləri yerləri ermənilərə vermək böyük səhv olar. Öyləliklə, müsəlmanları erməni boyundurduğu altına salmış olarıq. İstanbulda böylə şayiət var ki, indiki Ermənistan Cümhuriyyəti təsdiq ediləcək. Urmiyə, Xoy və Türkiyədən də Van, Bitlis, Bayəzid onlara veriləcəkdir. Əlbəttə, bu da təsdiq edilməmiş bir xəbərdir.

Yunanlar Sülh Konfransında

Yunanilərin iddiaları ermənilərin iddiasından daha ziyadədir. Yunan baş naziri Venizelos, Klemansoya Yunanıstanın tələbnaməsini təqdim etmiş. Venizelos İstanbul və Türkiyənin bir çox yerlərindən, Rusiyadan da Odessa və Sevastopolu istəyirmiş. Guya bu yerlər bir vaxtda Yunanıstanın imiş. Klemanso tələbnaməni alıb oxuduqdan sonra Venizelosun yanına gəlib məzədən ötrü demiş:

“Mən Fransa Hökuməti namından sizə təşəkkürlər edirəm və çox sağ olunuz ki, bizim Marseli istəməmişsiniz. Ola bilər, Marsel də bir vaxt Yunanıstan müstəmləkəsi imiş.”

Hər halda, yunanilərin başından artıq İstanbul xülyası çıxmış və anlamışlar ki,

İstanbul əsil sahibi olan türklərin əlində qalacaqdır.

Azərbaycan nümayəndələri

Azərbaycan nümayəndələri İstanbulda varid olduğu gündən bəri İstanbulda yunan və ermənilər tərəfindən nəşr edilən qəzetələr Əhməd bəy Ağayev haqqında yazmağa başladılar. Onu erməni qırğınında iştirak etdiyi iftirası ilə təqsirləndirdilər. Müharibə zamanı Əhməd bəyin Müttəfiqlər əleyhinə yazmış olduğu məqalələri bu qəzetələr yenidən çap edib Müttəfiq komandanlığının nəzərini cəlb edirdilər. Nəhayət, fransız komandanlığı Ağayevin həbs edilməsinə qərar verib də mümaileyhi [haqqında danışılan şəxsi] həbs etdirir. Şimdi Ağayev fransızların nəzarətindən türklərin ixtiyarına keçmiş, bu günlərdə türklər mümaileyhi azad edəcəkdirlər. Azərbaycan sülh nümayəndələrindən Əlimərdan bəy Topçubaşovu da Parisə buraxmaq istəməyirdilər. Bu xüsusda çox zəhmətlər çəkildi. Axirüləmr [nəhayət], bunların Parisə əzimet etmələrinə [yola düşmələrinə] müsaidə verildi. Bunlar İtaliya paroxodunda Neapol təriqi [yolu] ilə əzimet etmişlərdir. Vəkillərimizdən Məhəmməd həsən Hacinski, Əkbər ağa Şeyxülislamov və Ceyhun bəy Hacıbəyli Parisə, Əlimərdan bəy Topçubaşov, Miryaqub Mehdiyev və [Məhəmməd] Məhərrəmov Londraya əzimet etmişlərdir. Mən Tiflisdə ikən Parisdən Çxeidzedən Gürcüstan Hökumətinə bir məktub gəlmişdi. O məktubda Qafqaz cümhuriyyəti məsələlərinin ümidbəxş olduğunu bildirdi. Bunu da söyləməliyəm ki, italyanlar türklər və azərbaycanlılara artıq hüsn-təvəccöh göstə-

rirlər. Bizim nümayəndələr İstanbulda ikən İtaliya nümayəndələri ticarət müqavilənamələri bağlamaq istəmişlərdir. Nümayəndələrimiz böylə bir müahidə bağlamağa səlahiyyətləri olmadığını bildirərək, onlara Bakıya getmələrini tövsiyə etmişlərdir. Bu günlərdə mühəndis Simens İtaliya tüccar heyəti ilə Bakıya varid olaraq Azərbaycan Hökuməti ilə ticarət müqaviləsi əqd edəcəkdirlər.

İSTİQLAL BAYRAMI

Məşixətin teleqrafları

Məşixət İdarəsi [Şeyxülislamıq İdarəsi] qazılara böylə bir teleqraf göndərmişdir:

Keçən May ayının 28-də Azərbaycan istiqlalının elanı münasibətilə şükranəlik bəbindən həman günü bayram etmək və bu barədə Haqtaala dərğahından hökumətimizin daimi olmağını istida [xahiş] qılmaq ümum əhli-islama fərz və vacib olduğuna görə, cənabınıza müqərrər olur [bildirilir] ki, kənd və şəhər ruhanilərinə və başqa üləməyə işbu May ayının 28-ci gününü əzəmətli və möhtərəm saxlamaq üçün əmr verəsiniz. Məsacidi [məscidləri] hər nə qədər mümkün isə fərş edib [döşəyib], xaricini və daxilini müzəyyən qılasınız [bəzəyəsəniz] və məscidlər üstə çırağan edəsiniz. Camaat kamali-təntənə ilə məsacidə cəm olub o günün şərəfinə nitq demək, məktəb uşaqlarını azad etmək dəxi lazımdır. Və bu barədə artıq səy və hümmət etmək cənabınıza tövsiyə olunur.

Azərbaycan Məşixəti-İslamiyyə İdarəsi naminə şeyxülislam: Axund Ağa Ağaalizadə

İSTİQLAL BAYRAMI

Keçən il təzə qayda ilə May ayının 28-də Tiflisdə Azərbaycan Cümhuriyyəti və istiqlaliyyəti elan ilə, samsız teleqraf vasitəsilə ümum cahana bildirilmişdi. Bu il may ayının 28-də istiqlaliyyət elanının birinci səneyi-dövriyyəsi münasibətilə Məclisi-Məbusan və hökumət tərəfindən həman günün təntənəli bir surətdə olaraq ümumi bayram və şənlik edilməsi təhti-qərara alınıb və bayram günü tətib etmək üçün xüsusi bir komissiya təşkil edilmişdir.

Sırağün Məclisi-Müəssisan binasında axşam saat 5 radələrində Məclisi-Məbusan Ləvazim heyəti müdiri Mehdi bəy Hacıbababəyovun təhti-sədarətində [başçılığı altında] olaraq məzkur [adı çəkilən] komissiyanın iclası vaqe olmuş və bayram üçün zeyldəki [aşağıdakı] məramnamə tətib edilmişdir:

Mayın 28-də ümum hökumət və camaat müəssisələri, dükan, bazar və Bələdiyyə İdarəsi tətil və xidmətçilərini bu gün azad edəcəklərdir. Bələdiyyə İdarəsi və onun şöbələri şəhər bağını, bulvarı və şəhərin bir çox yerlərini bəzəyib və çıraqban edəcəkdir. Dənizin içərisində və şəhərin hündür bir yerində elektrik işığı ilə böyük bir “İstiqlal” kəlməsi göstəriləcəkdir. Ümum məktəblər və mədrəsələr tətil edəcək, mütəəlimlər [şagirdlər] isə musiqi dəstələri ilə nəğmə oxuyaraq şəhərin küçələrini gəzəcəklərdir. Şeyxülislam və müftü həzrətləri tərəfindən Azərbaycan Cümhuriyyəti qazılarına teleqraflar çəkilib, hər bir şəhər və kəndlərdə camaatı məscidlərə cəm edib ayini-dua icra etmək əmr

edilmişdir. Şəhər məscidlərində hər məhəllə ruhanisi öz məhəlləsi əhalisini məscidə cəm edib ayini-dua icra etməklə bərabər, xütbələr, moizələr və nitqlər irad olunacaqdır. Şəhərin bütün evləri milli Azərbaycan bayraqları və xalılarla bəzənib, axşam çıraqban olunacaqdır. Bundan əlavə, şəhər məscidlərində 5000 nəfər fəqirə ehsan veriləcəkdir. Həman gün qəzetələr yaşıl və qırmızı haşiyələrlə çap edilib çıxacaqlardır. Gündüz saat 11 radələrində Məclisi-Məbusanın fəvqəladə və təntənəli iclası və saat 1 radələrində Hürriyyət meydanında Azərbaycan qoşunlarının rəsmi-keçidi vaqe olaraq, 21 ədəd şadyanalıq topları atılacaqdır.

Rəsmi-keçiddə ümumi hökumət və camaat müəssisələri ilə qeyri dövlət [başqa dövlətlərin] siyasi nümayəndələri hazır olacaqlardır. Rəsmi-keçidi Hərbiyyə naziri və Rəisi-vükəla [Baş nazir] qəbul edəcəklərdir. Axşam saat 6-da klubun zalında məclisi-ziyafət tətib edilib qonaqlara çay və şirniyyat təqdim ediləcəkdir. Hacıbəyov Qardaşları Müdiriyyəti tərəfindən müxtəlif mütəhərrik əkslərlə [hərəkətli şəkillərlə] tarixi dəstələr tətib və təşkil edilərək, küçələrdə böyük tamaşalar və təntənəli nümayişat yapılaçaqdır. Qız qalası üzərində elektrik işığı ilə böyük bir tarixi şəkil və yazılar göstəriləcəkdir.

Kəndlərdən tərəkəmə köçləri gəlib, küçələri gəzərək şəhərdən keçib gedəcəkdir. Axşam şəhərin küçələrində səyar elektrik əksləri göstərilərək təntənəli surətdə gəzişlər olacaqdır. Axşam şəhərin hər tərəfi rəngarəng işıqlarla çıraqban və müzəyyən ediləcəkdir [bəzənəcəkdir]. Məscidlərin həyətləri və özləri

milli bayraqlar və xalılar ilə bəzənib, axşam isə rəngarəng işıqlarla çıraqban olunacaqdır. Ümum dəstələr Parlaman qarşısına gəlib orada məşhur natiqlər tərəfindən istiqlalıyyət haqqında müfəssəl və mühüm nitqlər irad olunacaqdır.

Məramnaməyə bir çox şeylər dəxi əlavə olunacaqdır ki, bu barədə gələcək nömrəmizdə təfsil məlumat verəcəyiz.

BAKİ XƏBƏRLƏRİ

Bakı müsəlmanlarına

Bu axır günlərdə Nəcəfi-əşrəfdə müctəhidi-məşhur məlcülənam [xalqın pənahı] Ağa Seyid Kazım Yəzdi cənablarının rəhməti-ilahıyyəyə vüsul ilə tərkidari-fəna buyurduqları [fanilik evini tərk edərək Allahın rəhmətinə qovuşması] xəbəri-dəhşət-əsəri məsmumuz olub [dəhşət verici xəbəri qulağımıza çatıb], bu xəbər bütün əhli-islamın yə's və kədərini mövcib olduğu kimi [matəm və kədərində bais olduğu kimi], üləməyə [ruhani alimlərinə] dəxi artıq dərəcə təsir etdiyindən, həmin may ayının 21-i olan çaharşənbə [çərşənbə] günü İçərişəhər cameyi-şərifində və Hacı Qasım bəy məscidində tərhim [yas] məclisi tərtib edilməyinə qərar verilməmişdir.

Müctəhidi-mərhumun mərtəbeyi-diniyyə və elmiyyəsinə və sadati-səniyyədən [böyük seydələrdən] olmaq şanına ehtiramən, ümum əhli-islamın yövmi-məzkurda [deyilən gündə] ticarət və sair işlərini tətilləmək[!]ə, məzkur məscidlərdə təziyə məclisinə iştirak etmələri rica olunur.

*Məşixət sədri şeyxülislam:
Ağaalizadə*

Hökumət İdarəsinin xüsusi şöbəsi

Hökumət Şurası tərəfindən edilən binagüzarlığa [sərəncama] görə, Hökumət İdarəsinin xüsusi bir şöbəsi açılıb və “Metropol” mehmanxanasında dəftərxana açmışdır. Məzkur [deyilən] şöbənin fəaliyyəti hökumət və Məclisi-Məbusan tərəfindən sadir olan [verilən] qəraradları və qəbul edilən qanun layihələri və həmçinin hökumətin əmrləri və hökmlərini intişar etməkdən [yaymaqdan] ibarət olacaqdır. Bundan əlavə, hökumətin naşiri-əfkəri [fikirlərini yayan orqanı] olan həftəlik bir məcmuə təb [çap] etdiriləcəkdir. Şöbənin rəisliyində sabiq Rusiya müsəlmanlarının Hərbi Şurası müavini-sədri dava vəkili Osman Tokumbet dəvət edilmişdir.

Şöbə srağagündən etibarən kəndi və zifələrini ifaya şüru etmişdir [başlamışdır].

Məhbusların qaçması

Bakı Mərkəzi Həbsxanasında saxlanan Ağabala Almaz oğlu və Mirələkbər Miribrahim oğlu adlı məhbuslar həbsxanadan müstəntiq idarəsinə apardıqda yolda fərar etmişlərdir. Onları axtarmaqdan ötrü ciddi tədbirlər ittixaz edilmişdir [tədbirlər görülmüşdür].

Bəxşiş atası

Bakı qalabəyisi [komendantı] qubernatora müraciətən rica etmişdir ki, axır vaxtlar öz xidmətlərində böyük ciddiyyət və fəaliyyət göstərmiş olan məmurlara bəxşiş verilməkdən ötrü 50 000 manat təxsis edilsin [ayrılısın].

Balaxana-Sabunçu dairəsində

Balaxana-Sabunçu qalabəyisi [komen-

dantı] Bakı qubernatoruna məlum etmişdir ki, fevral, mart və aprel aylarında məzkur [deyilən] dairənin polis idarələrində 200 min manata qədər məxaric olmuşdur.

Arvad diş həkimi M. S. İdaşkina

Naxoşları qəbul edir səhər saat 9-dan axşam saat 6-ya kimi. Ünvan: Nikolayevski küçədə 25 nömrəli evdə. Telefon 32-41.

2629

Doktor M. B. Şaxnazarov

Dəri və əmrəzi-cərrahiyyə [cərrahi xəstəliklər] naxoşluqlarını qəbul etməyə başlamışdır. “606” və “914” müalicəsi. Qəbul edir: səhər saat 9-dan 12-yədək; axşam saat 4-dən 7-yədək. Ünvan: Armyanski küçə nömrə 3. Qubernskinin küncündə. Telefon nömrə 45-28.

8748

Doktor Musa bəy Rəfiyev

Daxili əmrəzi [xəstəliklərə] düçar olan naxoşları qəbul etməyə başlamışdır. Səhər saat 9-11-ə kimi. Axşam saat 5-7-yə kimi. Ünvan: Armyanski, nömrə 15. Telefon 16-80.

b-37

Doktor S. İ. Zaks

Zöhrəvi, dəri və sifilis naxoşluqlarını qəbul edir. 606 və 914 müalicəsi. Naxoşları hər gün qəbul edir saat 4-dən 7-yədək. Vorontsovski küçə nömrə 43, 2-ci mərtəbə.

8776

Diş həkimi S. M. Hamburg

Nikolayevski nömrə 29, Parlaman qarşısında. Telefon nömrə 5-96. Kauçuk və qızıl üzərində süni dişlər qayırır. Dişləri ağrısız çəkir.

8756

Petroqraddan gəlmiş doktor İshaq Avetisoviç Atayans (professor Mixaylovun müavini)

Mamalıq, qadın və urologiya naxoşluğu-na mübtəla olanları qəbul edir. (Bövl [idrar] yolu azarına, köhnə və təzə süzənəyə müalicə edir.) Bövl yolunu elektrik aləti ilə müayinə edir. Hər gün saat 3-dən 6-ya kimi. Çaharşənbə günləri fəqirləri pulsuz qəbul edir. Ünvan: Telefonu küçədə nömrə 6.

8710

Berlin Darülfünunu doktoru S. İ. Kopelioviç

Daxiliyyə və əsəbiyyə naxoşluqlarını qəbul edir səhər saat 10-dan 1-ədək, axşam saat 5-dən 7-yədək. Adres: Vorontsovski küçə nömrə 17, 2-ci mərtəbə. Telefon nömrə 50-28. Və 93.

8765

Diş həkimi M. B. Şternin

Vorontsovski küçə, nömrə 22, Karantinni küçənin küncündə. Süni dişlər qayırır. Qızıl ənglər və damaqlar qayırır. Dişləri ağrısız çəkir.

8757

Doktor **M. M. Kərimov** göz naxoşlarını və diş həkimi **A. Əmirov** naxoşları qəbul edirlər saat 4-dən 7-yədək. Ünvan: Suraxanski və Spasski küçələrin [küncündə] 102 nömrəli evdə. Telefon nömrə 40-91.

8754

Arvad diş həkimləri Z. A. Şexter və xanım

Dişlər ağrısız çıxarılır. Qızıl qapaq, qazma və hər növ qayıрма dişlər. Dişin yaxşı qayırılması təmin olunur. Kənardan gələnlər üçün tezliklə görülür. Qiymətlət münasibdir.

Qəbul olunur səhər saat 9-dan 2-yədək, axşam saat 4-dən 7-yədək. Vorontsovski küçə 17 nömrəli evdə, paradni qapıdan.

8753

Elan

Ticarət və Sənəət və Ərzaq Nəzarəti bununla elan edir ki, bu günə qədər xarici məmləkətə köhnə dəmir aparmaqdan ötrü verilmiş icazələr bir ay etibarlıdırlar. Həmin elan edilməmişdən əvvəl icazə almış olanların icazələri isə bir həftə etibarlıdırlar.

Ticarət, Sənəət və Ərzaq naziri müavini
(imza)
T-118

Maliyyə Nəzarəti elan edir ki:

Bu son zamanlarda anlaşıldığına görə, güclü bir surətdə sərhəd xaricinə bir çox gizli mallar, xüsusilə özümüzün birinci dərəcədə ehtiyacı olan yük, ərzaq aparılır. Buna binaən [buna görə], Nəzarət kəndisinə tərəttüb edən [üzərinə düşən] vəzifənin ifası üçün pişəzvəqt [qabaqcadan] əhalini xəbərdar edir ki, Cümhuriyyət xaricinə aparılan gizli mallar tutulduğu kimi tamamilə hökumət hesabına həcz [müsadirə] ediləcəkdir. Göndərən və aparən əşxas [şəxslər] isə qanunun (1910-da müntəşir Məcəlləyi-Qanunun 6-cı hissəsi) 1054[-cü] maddələri ilə təhti-məsuliyyətə [məsuliyyət altına] alınacaqdır.

T-175

Elan

Ticarət, Sənəət və Ərzaq Nəzarəti bununla elan edir ki, Nəzarət tərəfindən Hidayət Səlimova 20 fevralda verilmiş 996 nömrəli kontrolluq şəhadətnaməsi ondan alınıb və bu gündən onun kontrolluq vəzifəsini ifa etməyə ixtiyarı yoxdur.

Ticarət, Sənəət, Ərzaq naziri müavini
(imza)
T-129

Elan

Ticarət, Sənəət və Ərzaq Nəzarəti bununla elan edir ki, Nəzarətdə qerbovi markalar əvəzində balaca kağızlar üzərində Nəzarətin möhürü olan kağızlar qanuni olma-

dığından, ərizələr həmin kağızlarla qəbul edilməyib sərəncamsız buraxılacaqdır. Ərizələrə qerbovi marka yapışdırılmalıdır.

Müavini-nazir: (imza)
Əslinə mütabiqdir: (imza)
19 mayıs 1919
T-130

Ticarət, Sənəət və Ərzaq Nəzarəti bununla elan edir ki, Azərbaycandan keçən mal sahibləri üç günün müddətində xarici məmləkətlərdən mallarının gəlmələrinə dair Bakı gömrükxanasından şəhadətnamələrini aldıqdan sonra Nəzarətə mallarının göndərilmələrinə dair icazə almaqdan ötrü müraciət etməlidirlər. Hərgah təyin olunmuş vaxtın müddətində mal sahibləri mallarının göndərilməsi üçün icazə vəsiqəsi almaq təşəbbüsətində bulunmazlarsa, onlarda olan malın vəsiqəsi batil hesab olunur.

Müavini-nazir: (imza)
Əslinə mütabiqdir: (imza)
T-131

Müvəqqəti müdir:
Hacıbəyli Üzeyir

QEYD VƏ ŞƏRHLƏR**Məşixəti-İslamiyyə tərəfindən müsəlmanlara əxzi-əsgərə dair moizədir**

səh. 289. “Təbük müharibəsi”: Bizans ordusu ilə savaşımaq üçün 630-cu ildə müsəlmanların 30 min nəfərlik ordu ilə indiki Səudiyyə Ərəbistanının şimal-qərbində yerləşən Təbük şəhərinə səfəri nəzərdə tutulur.

Teleqraf xəbərləri

səh. 291. “Deryuqin”: qəzetdə təhrif edilmişdir.

“Keller”: qəzetdə təhrif edilmişdir.

Nəzarətlərdə

səh. 294. “gerbovi marka”: rəsmi sənədlərə yapışdırılan və xüsusi vergi ödənişini göstərən marka.

İstanbuldan son xəbərlər

səh. 295. “sultan həzrətlərini”: Osmanlı imperiyasının sonuncu sultanı VI Məhməd Vəhidəddin nəzərdə tutulur.

səh. 296. “ticarət müqaviləsi əqd edəcəkdirlər”: qəzetdə “ticarəti müqaviləsi əqd edəcəkdirlər” getmişdir.

Bakı xəbərləri

səh. 298. “Ağabala Almaz oğlu”: qəzetdə səhvən “Ağabala Olmaz oğlu” getmişdir.

Ticarət, Sənəət və Ərzaq Nəzarəti...

səh. 300. “T-131”: qəzetdə “T-31” getmişdir.